

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-

járságoknak egész évre . . . . . 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromszámos petsor térfogata . . . . . 20 fillér.

Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A negyedik hadikölcsön.

(G.) Mire meglátják ezek a sorok a gömöri nap világát, künn lesznek a negyedik magyar hadikölcsönt ismertető s a jegyzésre felhívó plakátok!

Három hadikölcsön eredményeiből kiindulva, három nagyszerűen végződött akció tanulságaival gazdagabban bocsátja ki a kormány a negyedik háborus kölcsönünket, amely a gazdasági fronton új offenzívát jelent s amelynek nyomán az anyagi erőnk és felkészültségünk hatalmas demonstrálásának kell következnie.

A három magyar hadikölcsön Gömörvármegyében minden várt eredményt túlhaladó volt, a negyedik hadikölcsön kibocsátásának küszöbén a mult eredményei sugároznak felénk.

Ugyanaz az energia áll ma is az akció élén, mint amely a megelőző kölcsönök propagandáját intézte, ugyanaz az egyén vezeti a negyedik magyar hadikölcsön gömöri számainak sorsát, akinek a működéséről eddig is nemcsak egy nivós közgazdasági mult, de egy minden tekintetben páratlan jelentőségű jelen beszélhet.

Kubinyi Géza főispán e héten Tornalján és Rimaszombatban maga köré gyűjtötte a gömöri pénzintézetek vezetőit, tehát azon faktorokat, amelyeknek keze nyomán átvándoroltak a gömöri milliók a háboruhoz szükségelt hatalmas tőke szarujába. Az értekezleteken tisztázták és megvilágították a kifejtendő propaganda módozatait és azokat a kérdéseket, melyek a gömöri viszonyok között felmerültek, s amelyeket a vármegyei pénz viszonyok között feltétlenül tekintetbe kell venni.

Az értekezletek csak bevezető akkordjai voltak annak a szerves akciónak, amely nyomokban megindul s amelynek vége és sorsa oly szorosan össze van kötve Gömörvármegye eddigi dicsőségével és derekas kötelesség teljesítésével.

Abban a biztos hitben, hogy a negyedik magyar hadikölcsön gömörmegyei eredményéről ugyanazzal az ujongó tollal számolhatunk be annak idején, mint az eddigi kölcsönökről irt referádáinkban, él bennünk az a remény, hogy a hatalmas idők szava ma sem fog nyom nélkül elszállani a hegyeink és rónáink fe-

lett s hogy mikor a negyedik magyar hadikölcsön közeledtét hirdetjük, egy életerős és eredményeket involváló akció szolgálatában áll szerény tényezőként ezen hasábunk is!

Mit csináljunk pénzünkkel?

A háboru huszonegyedik hónapjában az egész országban falragaszok jelentek meg, amelyek a harcoló ifjak mellé az apákat hívták fegyverbe. Ott tartunk tehát, mint Németország, a hol már kezdettől fogva egész családok egyszerre szállottak hadba.

Az oroszországi, a szerbiai, a montenegrói, a franciaországi és belgiumi győzelmek után tekintélyes földdarabok jutottak birtokunkba, mindezeknek katonai megszállásához és igazgatásához nagyszámu haderőre van szükség. Az a hadsereg, amely e fényes győzelmeket kivívta, már nem elegendő egyuttal arra is, hogy az említett másodrendű katonai feladatokat is végezze.

Nem a szükség parancsoló szava, nem a tartalékok kiapadása készítették tehát az intéző köröket arra, hogy az idősebb korosztályt fegyver alá szólítsák. Ugyancsak nem ezek az okok, amelyek a negyedik hadikölcsönnek kibocsátását tették szükségessé. A hadviselésnek újabb érdekei, az ujonnan felállított csapatok el-tartási és felszerelési költségei indították főképp Németország, utána pedig Ausztria és Magyarország kormányait arra, hogy a nemzettől újabb hadikölcsönt kérjen.

A lefolyt másfél év alatt lebonyolított három hadikölcsön természetrajza sokkal ismeretebb már a közvélemény előtt, semhogy annak részleteivel foglalkozunk. Közönségünk a hadikölcsön katonai és hazafias fontosságától is teljesen át van hatva. Célunk tehát az, hogy arra mutassunk rá, miszerint a hadikölcsön hízagpótló is, mivel a háboru alatt a magánvállalkozási kedv szünetelvény, természetszerűleg a tőke befektetés sem találhatta meg korábbi nyugodt, jövedelmező helyeit.

Nemcsak a nagy bankok, de még a vidéki kis takarékpénztárak is szinte duzzadnak a betétektől. Ugyanaz a helyzet van termelőinknél, gazdáinknál, nagyiparosainknál, gyárosainknál, szóval mindazoknál, akik vagy terményeiket a mai magas árak mellett, felette drágán tudják eladni vagy pedig munkateljesítményeiket hatványozott értékkel tudják megfizettetni. Ezekre nézve jobb, kedvezőbb és alkalmasabb befektetési mód a hadikölcsönnél alig kínálkozhatik. Földbirtokosaink, vállalkozóink, pénzintézetek, különböző jogi személyiségeink vagyunk, készpénzük, alapítványaik gyümölcsöző elhelyezésére oly előnyös kamatozást, mint amelyet a hadikölcsön a 6% ban nyújt, sehol sem találhatnak, sőt csaknem kizárólag ez mutatkozik ez idő szerint legalkalmasabbnak.

Elmélkedések a fényüzésről.

E sorokat őszinte bocsánatkéréssel kezdem el, mert előre érzem, hogy sok udvariatlanságot fogok mondani. Szolgáljon mentségemül két körülmény. — Az egyik az, hogy a történelem legnagyobb háborujának sorsdöntő perczeit éljük, a másik az, hogy erről a témáról udvariatlanságok nélkül egyáltalában nem is lehet beszélni. Volna egy harmadik okom is, de csak ugy magánhasználatra: immár kívül esvén a hölgyközönség lőtávolán, egyénileg nem aggaszt az a félelem, hogy becses bőrömön a kalaptük vagy napernyőnyelek folytonossági hiányokat improvizálhatnak. Ez a körülmény ugyan sora-ímnak előre is az aljas merénylet jellegét kölcsönzi, de ki törődik a mai világban ilyen csekélységekkel, amikor egész napunk az ellenünk intézett különféle merényletek kipontozásában telik el?

Azt hallom, hogy egy női kosztüm a lehető legegyszerűbb kiállításban háromszáz, egy „rendes kiállítású” legalább is ötszáz korona, a finom pedig ezer-ezerkétszáz franc. Továbbá, hogy egy pár divatos cipőcske — talán szükségtelen külön is felemlíteni, hogy a francia eredetű orosz-csizmácsról, tehát valódi honleányokhoz egészen méltó ellenséges eredetű viseletről van szó, — tűrhető formában száz-husz koronába kerül. És hasonló módon drága minden más: kalap, bluz, napernyő, pókháló selyemharisnyák, fűző, kesztyű, fehérnemű. A megélhetési viszonyok ellenben borzasztóak. Az élelmi szerek árai a piacz egyik sarkán két-száz, a másik sarkán háromszáz, a közepén ötszáz százalékkal növekedtek meg. Önmaguktól megtízszereződtek raktáron heverő, a kirakatokból tíz év óta személyesen ismert árucikkek árai. A duggatni való hagyma literje szerénytelenség nélkül, s pusztán elhatározásból negyven fillérről öt koronára hágott. A tehén megváltoztatta tejelésének üzemszabályait, amennyiben négyszeres áron ereszti le a fehér nedűt s a drága állat ezzel szemben ötven százalékos viztartalommal kárpótolja a gyermekvilágot. Ilyen viszonyok között azt kellene hinnünk, hogy az emberek visszatérnek az őskori állapothoz, a férfiak medvebőrrel övezik csipőjüket és a hölgyek egykori vadállapotuk külső, fennmaradt jeleit, az arany kar- és lábperczeket, orr- és fülfüggőket, a hajba tűzött vadmadártollakat és a madártészek stilizált alkotásait kénytelenek a jóval praktikusabb kecskebőr átalvetőkre becsérélni. És mit látunk az utcán? Tíz, tizenöt évvel ezelőt két-három vagyonos uri hölgy hordott hozatott ruhákat nálunk, a lányok pedig karton, legfeljebb batiszt ruhácskákat viseltek. Most az utcák olyan fényes hölgyközönséggel vannak tele, mintha e szép ke-rek világán mindenki hadseregszállítóvá csapott volna fel. Ki gondol itt kecskéék és medvék bőrének a lenyuzására? Nyuzókról tudunk ugyan, de azok a különböző üzletekben gyakorolják emberbaráti kötelességeiket — „in sich”.

Mi az oka valójában e fényüzésnek, e pazar ruházkodásnak? Az okot a nők értelmi

képességeiben hiába keressük, mert tapasztalat szerint éppen a legeszebbek és — hogy fejezzük ki magunkat — ezeknek ellenlábasaik fejtik ki a legnagyobb fényűzést. Nem kereshetjük a vagyoni viszonyok kedvező vagy rossz állapotában sem, mert gyakran a legtehetősebbek járnak a legegyszerűbben s a szegénységet látjuk a külső czifrákódásokkal lehangosabban hivalkodni. A társadalmi fokozatok sem általánosan irányadók, a történelmi nemesség és főnemesség képviselői, a nagy állású hivatalnokok sokszor veréb szürkén járnak, amikor a kis kereskedő, a kis polgár és a kis hivatalnok körök asszonyain ordít a pucchez. Sőt a fényűzési esetek tanulmányozásánál még a nevelést is jelentéktelen tényezőnek fogjuk találni: igénytelen, egyszerű szülők leánykái pillangó módra ragyognak, más esetekben meg a puczos, könnyelmű szülőknek a gyerekeikben jön meg az eszük. Szóval: a kulturában a fényűzés és a tetszeni vágyás okait nem leljük meg. Keressük hát akkor másutt: a természetben.

A természetbuvár azt állítja, hogy a nők fényűző ruházódását nem szabad elítélni, mert a kitérő Darwin szerint ennek a fényűzésnek a sejtett rugója az egész élővilágban általános törvény, még pedig olyan törvény, amely a faj érdekeit szolgálja. Az állatvilágban azok a párok választják ki egymást a házi tüzhely meg alapítása céljából, amelyek a legszebbek, leg-egészségesebbek, a legéletrevalóbbak. Ezzel a mesterkedéssel csak az ivadék nyer: az utódok is szebbek lesznek, jobbak és tökéletesebbek, mint elődeik. Csakhoggy...

Az állatvilágban a hím küzd a nők szerelméért. A hím ulti magára a legdiszesebb nászruhát. A hímnek van a legdiszesebb tollbokré-tája, mint a paradicsom-madárnak, leghódítóbb sövénye, mint a himoroszlánnak, gyönyörű piros taraja, mint a kakasnak, száz színt változtató képessége, mint némely halurfiaknak. Ezek küzdenek a nők kegyéért, mint a küzdő snéfkék az erdőtisztásokon, mint a darutánczot lejtő himdarvak a félénken várakozó darukisasszonyok szemé láttára vagy mint a dühös kakasok a szemétdombon. Szépségükkel, erejükkel, ügyességükkel elkápráztatják a bámuló nőcskét s a küzdelemben nyertes elviszi párját, mint Tar Lőrincz Rozgonyi Piroskát vagy megalapítja háremét, mint a szarvasbika. A nőcskék általánosságban szürkék, igénytelenek, kopottak.

Igy volt ez valaha, ős időkben az embernél is — mondaná a kopasz tudós — de, hajh! megváltoztak a körülmények az emberi civilizáció életre ébresztésével. Hiszen testre ma is a férfi a hódító, az akaró, az erősebb, a tökéletesebb. Ma is jobban hódít az erős, izmos, dalias férfi, ha arcza oly rut is, mint az ördögé, — mint a jelentéktelen testü szellemi nagyság. De csak a szerelemben — és nem a polgári házasság alkalmával. Oh, ez rendkívül nagy különbség! Az emberi faj civilizálódásával a tüzhely megalapításának módjait törvények kezdték szabályozgatni, majd pedig teljesen béklyóba is verték. Így a nő lassacskán reá szorult a férfi legteljesebb anyagi és fizikai támogatására. Ma már a nőnek az érdeke megszerezni és biztosítani a kiválasztott — vagy olykor az első, akárhonnan odapottyant férfi szerelmét, hogy azzal a saját existenciáját biztosíthassa. Nagyon fordult a kocka!

Röviden: a modern élet áthelyezte a párkeresés keserves és sokszor reménytelen feladatának súlypontját az erős férfi vállakról a gömbölyű, de e mellett gyöngé női vállakra. Valaha — a nagy népvándorlások idején — a férfi boldog volt, ha drága pénzen, mint „vevőlegény“ megszerezte magának az „eladó leányt“ vagy mint a mesékben, ha nem volt készpénze, „megszolgálhatta“ a lányt leendő apósa házában, sokszor hosszú évek keserves és ingyen munkájával. De később a férfiak számára növekedett a választék, mert a civilizáció haladásával egyre több nő születik, mint férfi s így a férfiak letettek a hitvestárs pénzén vásárolt megszerzésének rossz szokásáról s elégnék tartották a jelképes vételt. A jelkép a mórning, később a karikagyűrű lett. Ujabbán azután az állapotok fenekestől felfordultak, úgy, hogy ma már a nő fizet a férfinak hozományával, csak hogy főkötő alá juthasson. És még így is meglehet, hogy kénytelen lesz az aggszúzi pályára lépni, mert a nőtlenség egy része

— csodálatos dolog! — igen jól érzi magát „páratlan“ állapotában.

Természetellenes dolog e tehát, ha életbe lépett a férjvadászat intézménye? s ha e vadászaton az ifju vagy kevésbé ifju leány olyan fegyvereket kovácsol magának, amilyenektől célja elérését legjobban reméli? Korántsem. Az élet szorít, az idő rövid és Istenem nem lehet mindenkinék hozomány, Zsazsa-termete vagy márványba faragható arczoskája. E hiányokon segíteni, a természetet kikorrigálni, szükmarkuságát külső hatásokkal pótolni természetes dolog. Csak hogy a lányok nem ismerik jól sem a prózai életet, sem a férfi pszichét. Ha ismernék, más fegyvereket eszelnének ki. Mert a hozatott, diszes ruhák, a hatalmas kalapkreációk azon a bizonyos büszke és fölényt szinte hangosan érező és élvező ifju lányok sokkal több házasulandó ifjut riasztanak el, semmint vonzanak. És ha vonzanak is? A fiatal urak szeretik a fess hölgyeket, szívesen mutatkoznak az utcán a legdrágábbban kiöltözött babákkal, mert ez elegáns. De mikor a házasságra kerül a sor, elszellenek és olyan kis lányokat vezetnek oltár elé, akiknek nem volt százhusz koronás czipőcskéjük, nem voltak toilletjeik, de akiknek az egyszerű bluzoeska kedvesen illik egyszerű frizurájukhoz, akik kedvesek, nőiesek, háziasok, rafinément nélkül valók: szóval, kimondottan jó hitves és anyajelöltek. Ha egy ifju szíve választottjánál nagy igényeket tapasztal, később saját vergődő szívét megrepeszteti, semmint a mamával beszélni, mert a világ ilyen és nem másforma. És most különösen ilyen. Még akkor is ilyen, ha a lánynak hozomány van. A fiatal emberek czeruzával a kezükben ma már számolni is szoktak. Hát még ha nincs hozomány? Akkor a toilletkezés fegyvere egyenesen visszafelé sül el. Sok rá a példa.

A lányok fényűzésének okát tehát a kopasz és öreg bácsi ilyen formán magyarázná ki a párkeresés és a férjmegszerzés igyekezetéből. Jól van, fogadjuk el, hogy a lányok ruházódási fényűzése nem más, mint jól rosszul kiészelt fegyverkezési mód a révbe jutáshoz. De hát a férjes asszonyok? Ugy látszik, mintha e teória a férjes asszonyoknál csütörtököt mondana. Ezek már kikötöttek a szent házasság kikötőjében. Mire való a további küzködés?

A kopasz teoretikus erre is tud kádenziát. Azt mondja: való igaz, hogy látszólag a férjes asszonynak semmi oka sincs lánykori fényűzésének folytatására. De csak látszólag. Épen azért, mert kevés a szerelmi házasság, az asszony — talán öntudatlanul — még azután is tetszeni akar a férfiaknak, ha e tetszés elnyerésének reá nézve többé már semmi pozitív célja sincs. De tetszeni akar az urának is, mert tapasztalat szerint egy fess, elegáns hölgy az ura szerelmét sokkal tovább bírja, mint az, aki a mézesetek elmúltával kitaposott és elferdült sarku czipőkbe bujtatja piskóta lábacskáit vagy fésületlenül és lomposan lóg a családi tüzhely körül. Sok esetben a férj hiubb a felesége külsejére és hódításaira, mint maga az asszony. Végül az asszonyok nagy része még akkor is csinosítani fogja magát, ha egyszerűen füttyül a férfiakra és becses urának szerelmére, mert az ezer éveken át fejlődött és erősödött cziczomázás és szépítkezés ösztöne minden nő lelkében elevenen él. Annál jobban cziczomázza pedig magát, minél többet tagadtak meg tőle az istenek. A szépségosztásnál legrosszabbul járt hölgyeken látni rendszerint a legdrágább holmikát. A férjes asszony fiatalabb házaseiben kevesebbet ad magára, mert öntudatlanul is érzi ifju testének, szépségének és üdeségének minden toilletet leverő hatalmát és csak ha be lépett a harminczadik évébe és elérte a neve vezetes Balzac-kort, akkor kezd erősebben törődni hervadó szépségének megőrzésével. A természet rombol, a kozmetikus javít. Az idő elhájásítja az idomokat, egy jó fűző vagy ke belszorító helyre nyomja az egyensúlyt. Az arc és nyak ránczairól eltereli a kutató szemek figyelmét egy egy szikrázó buton, a ritkuló haj hiányosságait helyreüti a jól alkalmazott „einlag“. A hervadt arcot egy diszkrét fátyol sejteltessen ifjává varázsolja, a szeplőket és szemölcsöket jótékony homályba borítja az arczhoz jól megválasztott színes napernyő. A szük és új, magas sarku czipő pedig a járásnak adja vissza már már veszendőbe menő rugékonyságát. A

Balzac-korú asszony kétségbeesetten érzi, hogy a nap hanyatlik, az óra alkonyatra jár — megkérli, hogy újra ifju lehessen, hogy még egyszer hódíthasson, hogy a férfiak még egyszer egyszer utána forduljanak az utcán. Az ifjuság illuzióit egy időre visszaadják a toillettek s ezt az időt, kerüljön akármennyibe, ki kell aknázni. Ezért látunk ifju éveikben hamupipőkéknek maradt asszonyokat a harminczötödik életévükben egyszer csak felragyogni, fönix-madárként új életre kelni, egy év alatt elköltetni a sok elmúlt esztendő apránként félrerakott tökécskéit. Egy utolsó ragyogás, novembri lepkéket, az őszi kökörcsinek virágzásának gyorsan letűnő korszaka, amely után nem marad más hátra, mint a pakkolás.

Pedig... alighanem hiába minden. Az átlagos férfiszem a nők toilletkezését, fényűző külsejét meglátja ugyan, de értékelni egyáltalán nem tudja. Sőt ha egy férfit, aki rajongó himnusokat zeng hölgyéről, megkérdezzük, hogy milyen ruhában volt az a bájos angyal, milyen kalapja volt, kisért, hogy mindezekről a gavallérnak halvány fogalma sincs. Azt feleli, hogy látott ugyan egy pár csodaszép, meleg szemet, egy üde ajkát, fehérén villanó tökéletes fogsort, elragadó járást, formás és kissé telt bokákat, de arról, hogy milyen színű, milyen szabású volt öngyűsége ruhája, fogalma sincs. A férfi egy hölgyön egészen, de egészen más látni valókra akad, mint ahogy azt a nő hiszi. És ezeknek az érzéketlen fatuskóknak toillettezik mégis. Hát van ennek értelme?

A kopasz teoretikus fejtegetéseit halomra döntötte egy eleven eszű asszony, akit e tárgyban megkérdeztem. Ő ezt mondta:

— Amit a lányok fényűzésének természetes okául elmondott, az igaz. De nem ők a hibások, hanem kedves mamáik. Mi asszonyok azonban nem azért toillettezzük, amit maga gondol. Nekünk, férjes asszonyoknak, a férfiaknak való tetszés harmadrangu, a férjeinknek való tetszés pláne negyedrangú, maga a cziczomázás, öltözködés, — nem is képzelem, milyen undorító, kellemetlen és horribilis drága, — tizedrangú kérdés. Egyszerűen azért toillettezzük, azért vagyunk kénytelenek drágábbnál drágább szabású ruhákat, kalapokat, czipőket és mi egymást hordani, hogy a legkedvesebb barátaink pukkasszuk. Most háboru van, otthon krumplit eszünk, de soha ilyen jó alkalom nem volt a pukkasztásokra, mióta a világ fennáll. Ez az igaz, — a többi szósz.

Megvallom, hogy ez a döbbenetes igaz, az asszonyi logikát oly rémesen kidomborító perspektive a torkomba fojtotta a hangot s ha visszaemlékezem e szörnyű pillanatra, még most is kénytelen vagyok elhallgatni. t. t.

Világháboru.

A tavasz elejével mindenfelé lángrobbant háboruszkodás legujabban sokat engedett hevességéből. Ugy látszik csak a németek folytatják pontosan kitűzött tervek szerint állandó, kitartó erővel, a többi támadások úgy az oroszok, mint az olaszok részéről mintha nem lettek volna jól előkészítve, csak úgy találomra vagy alkalmoszerűleg fogtak volna hozzá, mert azóta meglehetősen ellanyhultak.

A nyugati harcztéren komoly és állandó harcok folynak a németek és francziák között, különösen Verdunnél, ahol a németek csaknem napról-napra előmeneteleket tesznek. Hogy mi a célja ennek a több, mint 50 nap óta folytatódó offenzívának, amely a franczia frontnak legerősebb pontja ellen irányul? ez ma is nyílt kérdés, amely sok vitára és találgatásra adott okot.

Sokan azt hiszik, hogy ezen a helyen átkarják törni a németek a franczia frontot úgy, hogy előbb Verdunt ostromolják meg, azután mennek át általános támadásba, ha a franczia frontot meg-ingatták. Mások úgy gondolják, hogy a

németek csak kiakarják igazítani a frontjukat, amely itt, az ő ezentrumuk előtt nagyon bemélyed úgy, hogy az ellenség ezen a helyen kellő erővel elvághatta volna az egész északnyugati részt Belgiummal együtt Németországtól. Hogy ez be ne következhesse, kijavítják a frontot egyenesre Verdun elfoglalásával s azután más helyen fognak hozzá a francia front áttöréséhez.

Akármi áll is a dolog, az az egy bizonyos, hogy a németek nem árulják el a tervüket, nem kürtölik lapjaikban tele torokkal, hogy így meg úgy lesz, hanem tenni annál többet tesznek és annál hatásosabb eredményeket érnek el.

Hogy a dolog nehéz és lassan megy, azt az idő és a körülmények magyarázzák meg. A világháború elején az erődítmények és a várak rövid idő alatt és könnyen elestek. Azokon a bajokon okulva, a francziák úgy rendezték be a dolgaikat Verdun mellett, hogy a vár előterében erősített helyen álló hadsereg védi a várat és a vár támaszpontot ad a hadseregnek. — Ilyen módon még a 42-es ágyuk tüze sem bírja a várat egyszerűen megtörni, mert nem tud a közelébe férközni. Azonkívül a francziák legalább 32 hadosztályt, tehát fél millió embert gyűjtöttek össze Verdun mellé, ezeknek a megtörése háromszoros erődítmények között igen nehéz feladat, ami a németeknek mégis sikerül, de csak lépésről-lépésre.

A német csapatok előhaladása Verdun körül igen jelentékeny. 70 kilométer hosszúságban, sok helyen 8 kilométer mélységben elfoglalták már a francziák erősített állásait úgy, hogy a külső erősített sáncok teljesen elestek már, a Maas folyótól keletre pedig a második védelmi vonalat is megtörték a németek s a várat körülvevő kisebb erődök alatt állanak. A Maastól nyugatra is szorul a gyűrű: itt a második védelmi vonalba készülnek betörni.

A múlt héten meglehetősen sikereket értek el, mert Bethincourt és környéki erődjeinek elfoglalásával teljessé tették a külső védelmi vonalak elfoglalását s összekapcsolván hadállásaikat a Maas mindkét oldalán, most a nyugati oldalon hathatósan fenyegetik a francziák belső védelmi pontjait.

A francia hadsereg leghősiesebbnek bizonyult az összes entente népek seregei között. Valódi halálmegvetéssel végsőkig védik állásaikat és ellentámadásokkal akadályozzák a németek előhaladását úgy, hogy minden elfoglalt pontért újból harcognak néhány napig, de nagy veszteségeik nem érik el a cél, csak egyidőre föltartják a német áradatot.

Bethincourton kívül a Corbeaux erdőben, a Cote Poivre mellett, Douaumonttól délnyugatra is heves harcok voltak úgy, hogy a francziák már általános támadásról beszéltek, de ez még nem következett be.

Az argonnei francia front, a mely szomszédos a verdunival, természetesen ingadozik, ha a nyugati verduni front hátrál s így az Argonnokban is voltak harcok. — De voltak azon az északnyugati fronton is, a hol az angolok harcolnak 75 kilométer hosszúságban.

Az angolok ellen különben igen ha-

tásosan működnek a tengeralattjárók, a melyek hatalmas pusztításokat visznek végbe az ellenség hajóiban úgy, hogy a különböző országok egymásután beszüntetik az Angliába való hajójáratokat, mert nagyon veszélyes most az angol vizeken járni. Így Anglia kereskedelme megérzi azt a blokádot, amivel a német tengeralattjárók viszonzják az angol hajók blokádját. Nagy károkat tett az az öt, Zeppelinekkel végrehajtott légi támadás is, amelyekkel Londontól föl Skóciáig pusztították az angol városokat és ipari műveket.

Az orosz harcztéren elesendesültek a harcok, még a Naroc tónál és Dünaburg táján voltak összetűzések.

Az oroszok német offenzívától félnek és talán az ellen készülődnek, de nem sok reményvel.

Az olasz hadszíntér sok helyén mi voltunk a támadók s egyes állásokat elragadtak csapataink; a hol az olaszok vettek el valamit, azt visszavették tőlük. Tirol déli határvidékein Rivánál most is folynak a harcok; sokat küzdöttek a karinthiai határon is. — Legújabb jelentés szerint Rivánál bevégeződtek a harcok s visszafoglalták az olaszoktól az elvesztett állásokat.

Az ázsiai harcztéren az oroszok megállottak; Mezopotámiában pedig a törökök nagy csatát nyertek Felahie mellett az angolok ellen, 3000 angol halottat számláltak a csatatéren.

Igen érdekes volt a múlt héten a német kancellár nyilatkozata, a ki körvonalozta a háború újabb céljait és ki-mondotta, hogy az oroszoktól fölszabadított országokat vissza nem adhatjuk többé. Nyilatkozata béketárgyalási alap lehetne, ha ellenségeink őszintén békét akarnának.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 10 én délelőtt tartotta rendes havi ülését a vármegyeháza kisebbik tanácsközségi termében, amelyen *Kubinyi Géza* főispán elnökölt s mellette *Lukács Géza* alispán foglalt helyet.

A közigazgatási bizottság választott tagjainak köteletségérzetét jellemzi az a tény, hogy a rossz vasuti összeköttetés dacára is szép számmal vesznek részt az üléseken.

E héten a hivatalos tagokon kívül ott láttuk a zöld asztal mellett *Szent Iványi Árpád* országgyűlési képviselőt, dr. *Radvánszky György* cs. és kir. kamarást, dr. *Gömör Olivér* földbirtokost, *Széman Endre* preláthus-plébánost és *Marton János* ügyvédet.

A jegyzőkönyvet dr. *Fornet Gyula* vármegyei főjegyző vezette.

Napirend előtt meleg szavakkal és igaz örömmel üdvözölte az elnöklő főispán *Széman* Endrét preláthusi kinevezése alkalmából, melyet a preláthus meghatva köszönt meg.

Menetren 1.

Ezután beszámolt *Kubinyi* főispán arról, hogy a közigazgatási bizottság legutóbbi üléséből történt s a vasuti menetrend javítását kérő felterjesztés ügyében a máv. elnökgazdától a következő s a helyzet javulását egyelőre nem ígérhető levelet kapta:

„Igen tisztelt Barátom!

Gömörvármegye közigazgatási bizottságának menetrendi ügyben hozott határozatát — szíves érdeklődésed folytán — illetékes osztályunkban a legjobb indulatu megfontolás tárgyává tettem.

Tárgyalás alá bocsátottam azt a proпозициót is, nem lehetne-e a 7501. és 7502. sz. vonatokat Feled és Bánréve közt csupán a

tiszolczi 8111-es vonat szerelvényével forgalomba helyezni.

Ez ügyben tisztelettel értesítlek, hogy a kérdés ily megoldása — sajnos — akadályba ütközik. Ez utóbbi vonathoz ugyanis nem mozdonyvezetők, hanem mozdony segédkezelők teljesítenek mozdonyvezetői szolgálatot, ezek pedig fővonalon, vagyis Feled—Bánréve között mozdonyvezetői szolgálatra nem oszthatók be, mozdonyvezetőkkel pedig — ilyenek hiányában — ez idő szerint ki nem cserélhetők.

Ezt a megoldást különben akkor sem javasolhatnók, ha az előbb említett akadály elhárítható lenne és pedig azért nem, mert Feleden és Bánréven a mozdony fordítás és vízvétel legalább 40—45 perczet igényelne, minél fogva a 7501., 7502. és 8142. számú vonatok állandóan csak nagy késéssel volnának közlekedtethetők.

A 7611. számú vonat gépjével és szerelvényével Bánréve és Feled közt a 7502. sz. vonathoz forgalomba helyezése akadályba nem ütköznék. Minthogy azonban a gépet és szerelvényt üres menetben kellene a 7604. sz. vonat részére Feledről Bánrévére visszahozni, a mi naponként 22 km. meddő teljesítményt okozna, ezt a másik módozatot sem javasolhatjuk.

A kérdés gyökeresen csakis a 7501. és 7502. számú vonatok újbóli forgalomba helyezésével lenne megoldható, még pedig az egész vonalon, vagyis Miskolcz—Fülek között.

Tekintettel azonban a jelenlegi nagy mozdony- és szénhiányra, ez idő szerint ezen megoldás iránt sem intézkedhetünk.

A helyzet javulásával a 7501. és 7502. sz. vonatok újbóli forgalomba helyezése iránt késedelem nélkül intézkedni fogok.

Kiváló tisztelettel

készséges hived: *Tolnay.*“

*

(Tájékoztatásul közöljük, hogy a 7501. számú vonat Fülekről reggel 6 óra 12 perczkor indult s Miskolczra 9 óra 10 perczkor érkezett. A 7502. számú vonat Miskolczról reggel 6 óra 27 perczkor indult és Fülekre délelőtt 9 óra 17 perczkor érkezett. A 8111-es vonat Tiszolcztól hajnali 4 óra 21 perczkor indul s Feledre 6 óra 55 perczkor érkezik. A 8142. számú vonat Feledről 8 óra 59 perczkor indul s Tiszolcztól 12 óra 3 perczkor érkezik. A 7611-es vonat Dobsina felől Bánrévére reggel 7 óra 37 perczkor érkezik, a 7604. számú vonat Bánrévéről 12 óra 40 perczkor indul Dobsina felé.)

*

Alispáni jelentés, folyó ügyek.

Ezután *Lukács Géza* alispán szóval tette meg havi jelentését, mely különösen a tavaszi mezőgazdasági munkák érdekében tett intézkedésekről számolt be. Dr. *Soldos Béla* több illetőségi és ápolási ügyet referált.

Szakreferádák.

Ezután a szakreferádákra került a sor. *Kertész Lajos* törvényhatósági főállatorvos jelentése szerint az állategészségügy múlt havi állása, leszámítva a nagyszámban előfordult lóruhákór (43 eset!) eseteket, *kielégítő* volt. Lóruhákór különösen a rimaszombati, feldi és putnoki járásban lépett fel tömegesen.

Lánczy Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint az adók behajtása rendben és eredményesen folyik.

Máriássy László árvaszéki elnök jelentése szerint márczius hó végéig a vármegyében 299 apa halt hősi halált, ezek után 603 hadiárva maradt, 579 az anyjánál, 8 a gyámjánál, 10 a hozzátartozójánál és 6 gyermekmenhelyben lett elhelyezve. *Wuffka Ernő* műszaki tanácsos, dr. *Mészáros István* kir. ügyész és dr. *Mihalik Dezső* tették meg ezután jelentéseiket.

Tanfelügyelői jelentés.

Bihary István tankerületvezető kir. segéd-tanfelügyelő jelentéséből a következőket közöljük:

„Tankerületemben jelenleg 307 elemi iskola van szervezve. Ebből 43 állami, 71 ref., 99 ev., 70 róm. kath., 2 izr., 3 gör. kath., 13 magán és társulati, 6 községi elemi iskola. A 307 iskolánál 449 tanítói állás van szervezve. Ebből 137 állami, 76 ref., 112 ev., 86 róm. kath., 4 izr., 6 gör. kath., 21 magán és társulati, 7 községi elemi iskolai tanító. A szervezett 449 tanítói állásban 371 férfi tanító és 78 nő tanító működött. A 371 elemi iskolai férfi tanító közül póttartalékos vagy tartalékos 124, A) osztályu

népfölkelő 58, B) osztályú népfölkelő 76, tehát katonai kötelezett összesen 258 el. iskolai tanító. Ebből tényleges katonai szolgálatot teljesít 157 elemi iskolai tanító és pedig 42 állami, 28 ref., 47 ev., 26 róm. kath., 3 gör. kath., 7 magán és társulati és 4 községi elemi iskolai tanító. — Szabadságolva van mint rokkant 2 állami, 3 ref., 2 ev., 1 róm. kath., összesen 8 elemi iskolai tanító. Mint segédőrszolgálatos szabadságolva van 4 állami, 1 ref., 4 ev. és 4 róm. kath., összesen 13 elemi iskolai tanító. Eltűnt 7 elemi iskolai tanító, ezekből 2 állami, 2 ev., 2 róm. kath. iskolánál működik. Hadifogságba került 4 állami, 7 ref., 6 ev., 6 róm. kath. és 1 községi, összesen 24 elemi iskolai tanító. A katonai szolgálat alól felmentetett s illetve a felmentés javaslatba hozott és ennek folytán katonai szolgálatot nem teljesít 14 állami, 19 ref., 21 ev., 21 róm. kath., 1 izr., 2 gör. kath., 1 magán és társulati és 1 községi, összesen 80 katonakötelezett tanító. A népfölkelési szolgálatra alkalmatlan, illetve 50 éves elmúlt 25 áll., 16 ref., 27 ev., 16 r. k., 2 gör. kath., 7 magán és társulati, összesen 92 elemi iskolai tanító.

A tankerületemben szervezett 449 tanítói álláson a múlt hó folyamán 190 férfi és 71 nő, összesen 261 rendes tanító(nő) működött, ezekből 85 állami, 43 ref., 57 ev., 56 róm. kath., 3 izr., 3 gör. kath., 11 magán és társulati és 3 községi elemi iskolai tanító.

A háboru folytán betöltetlen 31 tanítói állás. Miután 31 állás betöltetlen, a szervezett 449 tanítói álláson csak 408 tanító, illetve tanítónő van alkalmazva. Ezek közül férfi tanító 340. A 340 férfi tanító közül — a fent előadottak szerint — katonai szolgálatot teljesít 157 elemi iskolai tanító, vagyis tankerületem férfi tanítóinak csaknem a fele védi fegyverrel hazáját. Ez oly szám, amely előtt lehetetlen elsiklanom megilletődés nélkül.

Gömör és Kishontvármegye tanítói tündöklő példáját szolgáltatják annak, hogy a nép hazafias nevelésének legcélszerűbb eszköze a példaadás. A sok kinttűtetés pedig, amely tankerületem tanítóinak mellett díszíti, bizonyítja, hogy a magyar néptanító békében és háboruban nemes hivatást teljesít s méltó a társadalom támogatására.

Jelentem továbbá, hogy tankerületem területéről szolgáló katonatanítók közül összesen 6 tanító hősi haláláról szereztem hivatalos értesítést. Ezek a következők: Fröhlich Nándor helpai állami elemi iskolai tanító, honvéd zászlós; Pocsabay Sámuel oláhpatoki állami elemi iskolai tanító, póttartalékos katoná; Janocsik András agtteleki ref. tanító, honvéd zászlós; Öhlschlager Ferencz sajtógömöri ev. tanító, póttartalékos katoná; Mohár Béla rozsnóvári társulati tanító, egy éves önkéntes és Kovács István berzétékőri ref. tanító, póttartalékos katoná. E hősi halált halt tanítók dicső emlékét a nemzet áldó kegyelelte fogja megőrizni. S ha a hősi halált halt tanítók számához még hozzá számítom a 6 eltűnt tanítót, akikről hozzátartozóik már hónapok óta nem kaptak értesülést, látható, hogy tankerületem tanítói közül is jelentékeny számra növekedett az elnémult hősök száma.

Hivatalom ügyforgalmáról jelenthetem, hogy a folyó év első negyedében 1504 tanfelügyelői és 263 közigazgatási bizottsági darabot, összesen 1767 ügydarabot kaptam elintézés végett. Ezzel szemben a múlt év első negyedében csak 932 tanfelügyelői és 263 közigazgatási bizottsági, összesen tehát 1195 ügydarab osztott ki elintézés végett. E szerint tehát a háboru okozta többlet munka folytán a folyó év első negyedében 362 ügydarabbal több került elintézésre mint az elmúlt év első negyedében.

A felszaporodott munkahalmaz pontos és rendes lebonyolításában fáradhatatlanul segítő társaim voltak a hivatalom tisztviselői. Segítségemre voltak még Bartholomaeidesz Margit, Misik Róza rimaszombati állami polgári leány- és Szakall Lenke rimaszombati állami elemi leányiskolai tanítónők, akik honleányi lelkese- dősüktől áthatva, minden külön javadalmazás nélkül, önként jelentkeztek hivatalomban szolgálattételre és a rendes iskolai munkájuk elvégzésével, hivatalomban is lelkiismeretes munkásságot fejtettek ki és segítségemre voltak abban, hogy az ügymenetet rendesen lebonyolíthattam.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur rendelkezései közül jelentősebbek a következők:

Elrendelte a miniszter ur, hogy a tanítók a gabona rekvirálásokról igénybe vétessenek, a mely rendelkezésnek végrehajtása végett a szükséges intézkedéseket megtettem s a mint személyesen meggyőződtem, tanítóink nagy mértékben megkönnyítették a közigazgatási hatóságok munkáját.

Rendelkezett a miniszter ur az iránt is, hogy a dicső kárpáti harcok emlékére, folyó évi május hó 1 én minden iskolában emlékünneptartassék, amely alkalommal az elpusztult kárpáti falvak felépítésére gyűjtés is fog rendeztetni. A „Kárpátok“ ünnepének megtartására nézve a szükséges intézkedéseket megtettem.

Jelentem továbbá, hogy a miniszter ur a tankerületem területén működő összes községi, felekezeti elemi iskolai államsegélyes tanítóinak 20%-os drágasági segélyét kiutalta.

Közegészségügy.

Dr. Meskó Miklós vármegyei tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségügy állapota márczius hóban változatlanul kedvezőtlen volt, amennyiben 649 hevenyfertőző betegség lett bejelentve 21 halálessettel.

17 községben volt 62 vörheny eset 8 halálozással,

15 községben volt 491 kanyaró eset 5 halálozással,

2 községben volt 5 hőkhurut eset,

10 községben volt 14 difteritisz eset 2 halálozással,

9 községben volt 10 hastífusz eset 1 halálozással,

1 községben volt 1 kiütéses tifusz eset,

9 községben volt 38 hólyagos himlő eset 5 halálozással,

3 községben volt 22 járványos fültömrigy lob eset és

2 községben volt 6 bárányhimlő eset.

A vörheny járványosan Rimafürész községben és Rimaszombat városban, a kanyaró (enyhe letolyásu) Várgedén, Garamszécsen, Koháryhá- zán, Martonháza és Méhiben uralkodott.

A hólyagos himlő Várgedén két új esettel lépett fel, Garamszécsen 10, Baráttelkén 2, Forgácsfalván 3 (volt eddig 65), Rimakokován 4, Ujantalfalván 4, Alsókálósán 1 új eset lett bejelentve. Összesen a folyó évben 14 községben 160, valódi himlő eset volt 22, azaz 13 75% halálozással. A himlőjárvány általában csökken, úgy, hogy a Forgácsfalvára kirendelt járványorvos márczius hó 30-án onnan eltávozott.

Ezután a kórházokról és lelecz gyermekekről referált.

Ülés után a felebbezési választmány tartott gyűlést.

Hirek és vegyesek.

Forgácsok

komolykodnak újra e helyen. Olvasd el őket mosolygó vagy komoly olvasóm.

*

Komolyabb és jelentősebb helyen, mint ahol ezek a kis csillagok közé szorított okvetetlenkedések megjelennek, egy cikket találhatunk, amely markáns vonásokkal és eleven tollal ír az asszonyi fényezés zsebet- érdeklő tulkapásairól. Ennél aktuálisabb témáról forgácsot én sem irhatnék s mivel ujat úgy sem irhatnék, belefekszem kényelmes fotelembe jó czimborám: az íróasztalom előtt s elvonulnak a fejembe mindazok a témák, amelyek ezzel kapcsolatban tollra kerülhet nének: egy szép asszony lekicsinylő mosolya nemrég a színházban, mikor a Ciklámén művészetét nem bírta a két esztendő ruha miatt meglátni; egy közkritikára bocsátott kelengye, egy kis lány könnyes sóhaja amiatt, hogy „Cotti“-féle parfümöt nem lehet behozni Párisból s hogy fog ő megélni a „szürke orgonája“ nélkül!?

*

A Tompa-téren szeretnék sütkérezni a déli áprilisi nap hangulatot és szint: kicsaló fényében. Szeretnék, de az akaratom leköti a kötelesség, amely csak egy ablakon át engedi hozzám a Tompa téren hancuzozó napot.

A Tompa téren különben vig az élet, különösen a déli órákban. A sarlach réme nem nyirbálja meg a gyermekek viczánkodó

kedvét s igen sok szülőt sem riaszt vissza attól, hogy épen arra a térre küldje a gyermekét, amely mellett talán naponta is elhalad egy a sarlach áldozatát gyászoló szomorú menet.

No, de nem erről akarok írni.

A gyermekek mellett dadák és egyéb nevű felügyelő cselédek vannak s ezeknek a kedvéért a rukkólásokról hazatért bakák tartják a hangulatot.

Talán lehetne valami intézkedést tenni, hogy ezek a bakák, akik nem tudják lángoló érzelmeiket szavakba önteni, parancsot kapjanak arra nézve, hogy ezen érzelmeik jeléül ne használják a Tompa-tér díszbokraiból le- téptt virágbokrákat

Glin.

Tizenyolcz éves katonák

masiroznak sokszor végig a gondolatomon, mikor egy foszó füstű cigarettá társaságában ki- ülök nézni az áprilisi eget. Mind puha-szökének, kékszeműnek és gyerek-testűnek látom és sokáig sajnálom és csodálom őket. Tizenyolcz évesnek lenni és ilyenkor, szinessé és illatossá kinyitott tavasszal keményen szembe nézni a halállal, kegyetlenül szép és hősiesség dolog.

A tavasz most talán a komoly, kimondott, hivatalos hőök fölé emeli őket, férfiak fölé, akik már csak elnéző kézlegyintéssel beszélnek a tizenyolcz évükről, akiknek már régen eljött a nyár és leolvasztotta Ikarus-szárnyukat. — Azóta a föld göröngyén elég erőssé és szívóssá edződtek ahhoz, hogy biztosan és vértetetlen álljanak mindennel szemben, hogy semmi, a bohó tavasz sem tegyen a szemük elé rózsaszínű üve- get és ne várjanak az élettől szép és csodás dolgokat. A kezük kemény, a lelkük józan, így könnyebb, ha kell, hősiesség lenni.

De ők, a tizenyolcz évesek még egyek a tavasszal. A szemük kéksége egy az ég meleg kékjével, a puha szökésük egy a langyos napfényvel és a fiatal, lüktető testük egy a párolgó, ébredő földdel. Élet, pompás, teljes élet ígéretei ők is, a jövőé, amelyen kell, hogy egész kezdődő létükkel, rajongó vágyukkal csüggyenek.

Ezért csodálom őket, mikor feszesen masi- roznak el a jövő mellett a halál elé, ami elsa- kitja őket mindentől, ami még nem volt, öröm- től, aminek még nem örültek, bánattól, amin még nem sirtak, esóktól, amit még nem esókol- tak, az egész élettől, amit még nem éltek, ami- ben még nem csalódtak. Ezért csodálom őket, mikor kitarják mellüket egy hegyes kis acél- elé, ami visszaadja az égnek a szemük kéksé- gét, a napnak a hajuk aranyát és a földnek, az életet ígérő és sirt adó földnek a fiatal tes- tüket.

Lukács Margit menyasszony.

E hét csütörtökjén jutott Rimaszombatba annak hire, hogy kövecsesi Lukács Géza alispán leánya: Margitha Budapesten jegyet váltott Knapp Gusztávval a cs. és kir. 5-ik gyalogez- red századosával. — Melankóliával fátyolozott toll kellene ahhoz, hogy méltó hangon bucsuz- tassuk el Lukács Margit szines lányságát s az igaz öröm hangján kell írunk, ha beszámolni akarunk arról, hogy mily tömeges és szívből jövő jókívánatokkal fogadta és fogadja e vár- megye közönsége első tisztviselője dédelgetett leányának eljegyzési hírét. Knapp Gusztáv az 5-ik gyalogezrednek itteni tartózkodása alatt értékes egyénisége és közvetlen, szives modora folytán kedvelt tagja volt a rimaszombati tár- saságnak s a rövid ittléte ime egy hosszú életre ide fűzte őt Gömör egyik patinás, előkelő csa- ladjához.

A háborus idők sötét színű hangulatában kedves mosolygásként tűnik fel ez a bontakozó boldogság hire, amelyet a Lukács Margit sze- retett egyéniségéhez mért rendkívül szives jó- kívánataink között adunk olvasóinknak s amely a Lukács Géza személye folytán, aki éveken át mint lapunk szerkesztője s mint ma is értékes munkatársa közel áll hozzánk, bennünket is örömmel tölt el.

Husvételi szünet. A rimaszombati iskolákban a múlt hét közepén: csütörtökön kiadták a husvételi vakációt, mert több halálesettel járó járványos torok betegség fordult elő a tanulók között. A vakáció a husvét utáni héten végződik a szokásos időben. A főgimnáziumban április 27-ikén, csütörtökön kezdik meg a tanítást.

A „Trieszti Általános Biztosító Társulat” (ASSICURACIONI GENERALI)

Tekintetes

IGAZGATÓSÁGÁNAK.

Boldogult férjem, ki hadiszolgálatának teljesítése közben halt meg, t. intézetüknél 420663. sz. biztosítási okmányával **négyezer** koronára volt biztosítva.

A halálesetet igazoló okmányok betérjesztése után Önök a biztosított összeget nekem akadálytalanul és azonnal kifizették, miért is indíthatva érzem magamat, hogy eme valóban előzékeny és gyors eljárásukért köszönetemet nyilvánítsam.

Rimaszombat, 1916. április 1-én.

Özv. *Oláh Gyuláné* megbízásából
Oláh András.

Szerkesztői üzenet.

„A gömői hivatalok és a háború” című cikk-sorozatunk e héten kimaradt, ugyszintén el kellett hagynunk a „Közgazdaság” rovatunkat is. Oka a rendkívüli viszonyokban keresendő, amely nem engedi, hogy lapunk terjedelme állandóan összhangban legyen a rendelkezésre álló kéziratokkal. Jövő számunkban mindkét mulasztásunkat kipótoljuk.

Cz. M. Balogtamási Kézirathalmaz miatt később közöljük.

Id. F. I. Budapest Köszönet Nemsokára sorra kerül.

Alkalmazást nyer.

A Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság

könyvelőségénél

egy megfelelő képzettségű **leány** azonnal alkalmazást nyer.

A Putnoki Izraelita Szentegylet

(Chevra Kadisa)

tulajdonát képező, a piactéren, a legforgalmasabb helyen (a nagy-tőzsde mellett) levő

üzlethelyiség és lakás

a hozzátartozó melléképületekkel együtt f. évi **április hó 24-től 3, esetleg 6 évre bérbeadó.**

Értekezni lehet:

WEINBERGER VILMOS
egyleti elnöknel **PUTNOKON.**

Kiadó lakás

A rimaszombati „**Othón Társaskör**” bérletéhez tartozó, három különbejáratu butorozatlan udvari szoba f. évi **május hó 1-étől** kiadó. — Értekezhetni az „**Othón Társaskör**” szolgálatánál.

ELADÓ ZONGORA.

Elköltözés miatt egy jókarban levő „**Streicher**”-féle koncert zongora **sürgősen** eladó.

Rimaszombat, **Ferenczy-utca 14. sz. a.**

Faarverési hirdetemény.

1644. sz. — A **putnoki volt urbéresek** Putnokon, 1916. évi **május hó 8-án** délután 2 órakor a község-házán megtartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladják **Denesfalva-pusztá** határában fekvő, mintegy **331 kat. hold** kiterjedésű erdőterületen található **fatömeget** és **cserkéreg készletet.**

A hántott fa egy ürköbméterének és az arról lehántható cserkéreg együttes kikiáltási ára 11 K 80 fillér, míg az ugynevezett feketefa, (cser, gyertyán stb.) egy ürköbméterének a kikiáltási ára 2 K.

A szerződési időtartam 1917. évi december hó 15-én jár le.

Az árverés érvényességéhez felsőbb jóváhagyás szükséges.

Bánatpénzben legalább kettőezer (2000) korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltevések Putnokon, a főszolgabírói hivatalban és a putnoki volt urbéresek elnökénél megtekinthetők.

A vármegyei közigazgatási bizottság gazdasági albizottságának 470—916. kb. szám alatt kiadott határozata értelmében vevő az összes eszerzésre alkalmas fát ezen célra feldolgoztatni köteles.

Putnok, 1916. április 7.

Molitorisz, főszolgabíró.

Eladó vagy kiadó lakás.

Négy szoba melléképületekkel és kerttel **Rimatamásfalva fő-ut 8. szám.** — Értekezni lehet ugyanott naponta délelőtt 10 óráig és délután 4 óráig. 3—3

GÉPTULAJDONOSOK és GAZDÁK

figyelmét felhívjuk, hogy **javitásra szoruló gépjeiket** mielőbb gépgyárunkba **beküldeni sziveskedjenek,** hogy a munkáshiányra való tekintettel azokat kellő időben eszközölhessük. — Előnyös árban ajánlunk **benzin- és nyersolaj motorokat, cséplőket, kazalozókat és szállópréseket,** ugyszintén egy használt teljesen kijavított hat ló-erejű Máv. **gőzcséplőkészletet.**

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-T. Gépgyára.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém tudatni a mélyen tisztelt közönséggel, hogy a 10 év óta fennálló jó hírű

MOSÓINTÉZETEMET

1916. évi **május hó 1-étől** Szijjártó-utca 70. sz. alól a **Tompa Mihály-utca 12-ik szám alá a Szikorszky-féle házba helyezem át.**

Amidőn ezt a mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom, egyben kérem továbbra is azon szives pártfogását, amelylyel 10 éven keresztül megajándékozni méltóztatott.

Rimaszombat, 1916. április hó.

Teljes tisztelettel:

Tóth Andrásné és Társa.